

Aga Soome üliõpilased on veel ühel hoopis teisel võlul oma rahva lasteks, iluks ja auuks tööd teinud. Üht tükkiest jagu sest tööst võib ka kalendri lugija oma silmaga vildis näha. Kas küll keegi peaks selle üle labilema, et need kolm inimest, mis vildis näha, mitte elusad inimesed pole? Aga tohib parajaste ma piibutobi, mida Soome taadid niisamasti armastavad nagu meiegi taadid, ja piiputopvides annab ta tütrele, kes tuast on välja minemas, veel mõnda lastu ja tööjubatust. Sama aga istub järi peal, talukoonal warda otsas järi sees västi, ning kedrewards hilpab võrandal ta jalge ees õige kenat maavaltsi. Aga üks, kes seda vilti näeb, arvab neid inimest ometi elusaks, — aga vetus, nad pole muud kui kunstlikult järele tehtud inimese kujud. Soome üliõpilased on sellepoolest imekavalad poissid olnud! Nad on kaksteistkümmend talutuba sell kombel valmistanud, kõik majariistad ilusaste sõõse teadnud, nagu peab olema, aga elusate inimeste asemel on nad neiste tubadesse inimeste kujud, mis nad ka ise teinud, eloma ja seisma pannud. Kui meie põlve rahvas ju annugi muldas magab ja nende riided, majariistad, elutua lord ja lombed järeletulijate silmalt kadunud, siis tuletavad need 12 talutuba Helsingi rahvusteaduskooli muuseumis neile ilta veel wana isailade eluforda meele. Üks ole sähärdune töö iluks praegustesse ja mälestuslike tulewatele? Aga tuba on siin ise maanurgast, sest et igal maanurgal ka ilta oma isemoodu riided, majariistad ja elukombed on. Mõtleme aga enda mulgi laue ja Porluni meeste lõrgete wist lübarate peale! See vilt, mis siin kalendris ühte sähärdust tuba näitab, on Karjala maakonna lombe järele. Majariistad ja riided on otse kobe maalt talutuaft ära toodud, kus nad tarwituses olivad. Selle läbi ei peta siis tuba kedagi, waid näitab ükft just seda, mis Karjala maal igapäew talutubades töõste näha on. Moskwa wäljanäitusele on Soome üliõpilased aastal 1882 ka need oma kunsttööd näha saatnud, ja mitmedki wootajad on esmalt inimeste kujusid päris elusaks inimesteks widanud, nii wäga on nad loomu järele tehtud. Niisuguste kujudega võib laste moodi nalja sündida ja on

Tuba Soome üliõpilaste wana rahvusteaduskooli muuseumis.

ka sagedaste sündinud, nii hästi Helsingis kui ka mujal, kus sähärdusi muuseumid olemas. Mõnda rääkis üks Tartu professor: tema läinud korra ühte muuseumisse ja jubrunud ka sinna tubadesse, kus sähärdused kujud. Esimeses tuas istu-